

ADVIES

Raad Levenslang en Levensbreed Leren

21 maart 2006

RLLL/PCA/ADV/007

**Advies over de modulaire opleiding NT2 alfa – R1,
traject 1.2 voor de basiseducatie**

Advies over de modulaire opleiding NT2 alfa – R1, traject 1.2 voor de basiseducatie

1 Situering

Op 25 januari 2006 vroeg het departement Onderwijs een advies over de nieuwe modulaire opleiding NT2 alfa - richtgraad 1, traject 1.2 voor de basiseducatie.

Bij de voorbereiding van dit advies heeft de raad de beoordelingscriteria gebruikt die hij goedkeurde op 22 september 2004¹.

Voor de beoordeling van het begrippenkader en de reglementaire basis voor deze modulaire opleiding verwijst de raad naar het opleidingsprofiel NT2 alfa R1 – 1.1². Naar aanleiding van het traject dat nu voorligt, heeft de raad geen opmerkingen meer in dit verband.

De Raad Levenslang en Levensbreed Leren keurde dit advies goed op 21 maart 2006. 20 leden stemden voor en 4 leden onthielden zich bij de stemming.

2 Vormvereisten

De raad vraagt een verduidelijking over de wijze waarop de centra met de duurtijd van een module moeten omgaan.

Voor de opleidingen die gesubsidieerd worden vanuit het decreet is de mogelijkheid van een uitbreiding voorzien, maar is er geen duidelijkheid over de criteria die gelden om binnen de subsidiëring meer uren te kunnen besteden aan een module. De doelgroep van NT2 alfa is zeer heterogeen. Voor sommige groepen zijn er structureel meer uren nodig. Een centrum plant dan bewust meer uren voor die groepen. Voorbeelden daarvan zijn traaglerende cursisten en ouders die cursussen volgen die de centra opzetten in samenwerking met scholen en waarin ook aan andere doelen wordt gewerkt

Het probleem stelt zich in alle scherpere bij cursussen die betaald worden vanuit de extra subsidiëring. Daar wordt het aantal uren vermeld bij een module al vlog het maximum aantal subsidiëerbare uren. Meer dan de helft van de middelen voor NT2 alfa komen van extra subsidiëring. Ook voor deze middelen zijn criteria nodig die betrekking hebben op de kenmerken van de doelgroepen, om uitbreiding van het aantal uren te motiveren.

3 Inhoud van het opleidingsprofiel

Het opleidingsprofiel is afgeleid van relevant referentiemateriaal en de cursisten kunnen op basis van de inhouden competenties verwerven waarmee zij hun professioneel, educatief en/of maatschappelijke functioneren kunnen verbeteren. Hoewel dit nog beperkt is omdat het hier gaat om richtgraad 1. Het gaat hier maar om een minimale redzaamheid.

---

¹ Zie bijlage 1

² Advies over het opleidingsprofiel NT2 alfa R1 – 1.1, Vlaamse Onderwijsraad, Raad Volwassenenonderwijs, Brussel 30 november 2004, RVOL/MDR/ADV/002, 12 bladzijden

De modulaire opleiding biedt voldoende ruimte voor inhoudelijke differentiatie en individualisering.

4 (H)erkenbaarheid van studiebewijzen en (deel)certificaten

Na afronding van alle modules krijgen de cursisten een certificaat NT2 alfa R1 dat dezelfde waarde heeft als NT2 R1.

4.1 Deelcertificaten

De verplichting om deelcertificaten uit te reiken na elke module maakt dat centra veel moeten testen en veroorzaakt administratieve belasting.

De raad vraagt meer en soepelere mogelijkheden van permanente evaluatie, voor centra die permanente evaluatie opnemen in het evaluatiereglement van het centrum.

De raad vraagt voor de centra voor basiseducatie meer autonomie om de deelcertificaten uit te reiken op het moment dat zij dat nuttig achten. Zij zouden in principe alle deelcertificaten kunnen uitreiken op 30 juni, behalve wanneer het opleidingsprofiel op een ander tijdstip voltooid is of wanneer de cursist stopt of overgaat naar een ander centrum. De deelcertificaten zijn niet relevant buiten de sector. Zij zijn alleen belangrijk voor de doorstroming van het ene centrum naar het andere.

4.2 Het certificaat Latijns schrift

De raad vraagt de mogelijkheid om aan cursisten het certificaat Latijns schrift uit te reiken. Dit certificaat is belangrijk voor anders-alfabeten. Cursisten die slaagden voor de start + 5 +12 hebben dezelfde competenties als de cursisten die voor de overeenkomstige modules slaagden in een CVO. Als deze cursisten BE hetzelfde kennen en kunnen dan hebben zij recht op een certificaat Latijns schrift. Met een certificaat Latijns schrift kunnen zij eender welke taal in Latijns schrift aanvangen.

4.3 Wenselijkheid van een certificering voor het mondelinge traject

De raad vraagt aan de overheid om te onderzoeken of een certificering van het mondelinge traject zinvol is.

Het mondelinge traject heeft een maatschappelijke waarde. Op veel werkvloeren volstaat het mondelinge traject. Het gaat dan om een certificering van module 16, met de benaming: mondelinge vaardigheden NT2 R1

Maar het basisniveau NT2 is NT2 R1 in zijn geheel en alleen een opleiding geeft recht op een certificaat, alle onderliggende modules geven recht op een deelcertificaat. Dit principe hangt ook samen met de kwalificatiestructuur.

5 Volgorde van de modules

Er is een logische opbouw in de volgorde van de modules. De modules sluiten inhoudelijk goed bij elkaar aan en de instapvrije modules zijn vlot toegankelijk.

De bedoeling is niet dat je de ene module na de andere afwerkt. De vaardigheden uit verschillende modules zullen gelijktijdig aan bod komen.

6 Aansluiting bij opleidingsprofielen andere aanbieders

Momenteel is maar één vervolg mogelijk: OSP NT2 R2. In principe kunnen de cursisten die NT2 alfa R1 halen naar de vervolgopleiding R2 in het OSP. In de praktijk zal dat voor nogal wat cursisten niet haalbaar zijn.

Wat deze cursisten geleerd hebben is onvoldoende om maatschappelijk te functioneren. Er moet dus een vervolg zijn. Als dat niet kan in R2, dan moet het centrum basiseducatie andere schakelingen zoeken, onder andere in andere opleidingen van het OSP.

De mogelijkheden tot vervolg hangen af van de individuele capaciteiten van de cursist. Er blijft nood aan een specifiek vervolg voor cursisten die individueel niet over de capaciteiten beschikken om een vervolgopleiding in het OSP te volgen. In dit verband vraagt de raad dat men de mogelijkheden onderzoekt van parallelle trajecten, maatwerk, aanbod op de school- of werkvloer... waarin de basiseducatie een rol blijft opnemen.

7 Haalbaarheid

7.1 Naar duur

De raad stelt opnieuw vast dat de argumentatie van de duur niet echt wetenschappelijk onderbouwd is. Omdat wetenschappelijk materiaal en/of goede internationale vergelijkingen ontbreken, vraagt de raad om voor de evaluatie van de duur van het traject nu reeds duidelijke parameters af te spreken tussen de overheid en de sector. Parameters die toelaten vanuit de praktijk van het werkveld de duur te evalueren van het geheel van de opleiding NT2 alfa R1.

7.2 Naar organisatie

Centra kunnen de opleiding NT2 alfa R1, traject 1.2 alleen organiseren op plaatsen met een voldoende grote aanwezigheid van anderstalige analfabeten. Om het volledige traject te kunnen organiseren, zullen zij het centraal moeten aanbieden. Juist bij maatschappelijk zwakke en kwetsbare groepen zoals volwassen analfabete anderstaligen is nabijheid en vertrouwdheid erg belangrijk om de stap naar leren te zetten. Als we alle volwassen analfabete anderstaligen de mogelijkheid willen geven om aan de modulaire opleiding NT2 alfa deel te nemen, dan zal de overheid oplossingen moeten bedenken voor problemen die nu vaak participatie verhinderen. De raad denkt daarbij aan aangepaste kinderopvang en naschoolse opvang, aan vervoersproblemen en aan de kosten van soms dagelijkse verplaatsing naar de plaats van de lessen.

7.3 Naar invoering

De raad stelt opnieuw vast dat de tijd tussen de goedkeuring van dit traject en de invoering in de centra erg beperkt is. Een modulaire structuur onvoldoende voorbereid implementeren is

geen goede zaak, noch voor de centra basiseducatie en hun medewerkers, noch voor de cursisten.

8 Verhouding tot de missie van de basiseducatie

Evaluatie van dit opleidingsprofiel mag zich niet beperken tot monitoring door de inspectie. De raad vindt dat de evaluatie ook moet nagaan of het opleidingsprofiel van richtgraad 1 in zijn geheel nu een antwoord is op de vraag van alle volwassen analfabete anderstaligen. De raad vraagt aan de overheid om zo vlug als mogelijk afspraken te maken met de sector over de wijze waarop die evaluatie zal worden aangepakt.

Monique De Ridder
secretaris

Jos Blendeman
voorzitter

Bijlage 1: beoordelingscriteria modulaire opleidingsprofielen basiseducatie

1 Vormvereisten

- 1 Wordt het minimale aantal lestijden dat de opleidingen moeten tellen, vermeld?
- 2 Wordt het minimale aantal lestijden van elke module vermeld? Omvat elke module minimum 40 uren?
- 3 Wordt het beginniveau en eindniveau van elke module vermeld?
- 4 Zijn alle begrippen die voor correcte lectuur van de opleidingsprofielen onontbeerlijk zijn, nauwkeurig gedefinieerd?

2 Inhoud van het opleidingsprofiel

- 1 Werd het opleidingsprofiel afgeleid van relevant referentiemateriaal?
- 2 Kunnen de cursisten op basis van de inhoudende competenties verwerven waarmee zij hun professioneel, educatief en/of maatschappelijke functioneren kunnen verbeteren?
- 3 Bieden de opleidingsprofielen voldoende ruimte voor inhoudelijke differentiatie of individualisering?

3 (H)erkenbaarheid van studiebewijzen en (deel)certificaten

- 1 Is het duidelijk welk studiebewijs en/of certificaat de opleiding zal afleveren?
- 2 Zijn de studiebewijzen en/of deelcertificaten ofwel herkenbaar voor én inzetbaar op de arbeidsmarkt, ofwel maatschappelijk herkenbaar ofwel een noodzakelijke opstap voor verdere vorming?

4 Volgorde van de modules

- 1 Is er een logische opbouw in de volgorde van de modules?
- 2 Sluiten de modules inhoudelijk op elkaar aan? Sluiten eindniveau en beginniveau van de volgende module op elkaar aan?
- 3 Zijn de instapvrije modules vlot toegankelijk?

5 Aansluiting bij opleidingsprofielen van andere aanbieders

- 1 Biedt het opleidingsprofiel vakinhoudelijk aansluitingsmogelijkheden met opleidingen van andere opleidingsverstreckers in het volwassenenonderwijs/de volwasseneneducatie?
- 2 Biedt het opleidingsprofiel qua sleutelcompetenties aansluitingsmogelijkheden met opleidingen van opleidingsverstreckers in de andere sectoren van het volwassenenonderwijs/de volwasseneneducatie?

6 Haalbaarheid van de modules in het opleidingsprofiel

1 Zijn alle modules haalbaar in de basiseducatie?

- naar profiel van de cursist,
- naar beschikbaar aantal uren,
- naar moeilijkheidsgraad,...

7 Verhouding tot de missie van de basiseducatie

1 Dekken de nieuwe opleidingsprofielen het reeds bestaande aanbod in de basiseducatie?

2 Is er een evaluatie van de modulaire opleidingsprofielen voorzien?